

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзін апрача свята.

Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграшчы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага заложыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ і СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Доля матурыстых.

Як кожны год, так і сёлета ў чэрвені некалькі дзесяткаў вучняў пакінуць сьценны беларускіх гімназіяў, атрымліваючы беларускую матуру. Момент атрымлівання матуры ў жыцці моладзі наагул зьяўляецца адным з найсьвятлейшых момантаў, бо ён адчыняе перад юнаком новае поле да самай рожнароднай працы, як над сабой самым пры далейшай асьвеце, так і на полі грамадзкага вытворства. Але гэты сьветлы дзень закончэньня сярэдняе асьветы для беларускіх матурыстых у Заходняе Беларусь адцягнуты хмарами.

Перш-на-перш для далейшай асьветы на Вацькаўшчыне для беларускіх матурыстых зачынены дзьверы. Каб вучыцца далей, абсалвэнты павінны шукаць вышэйшае школы за межамі краю. Але як тормаэ у далейшай навуцы выступаюць матэр'яльныя абставіны. Бяз вонкавай дапамогі зусім немагчымай зьяўляецца замежная навука для Беларусаў. Калі мы маем сваіх студэнтаў заграшчаю, дык за гэта павінны быць удачнасьці тэй ці іншай помачы з боку іншых. Перадусім чэхаславацкі народ прыйшоў на помач Беларусаў, прызнаючы больш сотні стыпэндіяў. Але калі польскаму ўраду не падабаецца тое, каб Беларусы вучыліся ў сваім краі, дык яшчэ больш не падабаецца яму вышэйшая навука для Беларусаў заграшчаю. І вось, як толькі Польшча пачала ўваходзіць у больш прыязныя зносіны з Чэхаславацыяй (заклучэньне гандлёвага трактату) зараз чэскі ўрад спыніў выдачу стыпэндіяў новым студэнтам Беларусаў.

Другой дзяржавай, якая прызнае стыпэндіі для беларускай моладзі—ёсьць В. С. С. Р. Калі чэхаславацкі славянскі народ мог прызнаць беларускім студэнтам стыпэндіі, то нічога дзіўнага, што свой Беларускі Народ прызнае сваім сынам дапамогу для здабыцця вышэйшае асьветы.

Беларуская Радавая Рэспубліка зусім натуральным правам прызнае гэтыя стыпэндіі для беларускай моладзі з Заходняе Беларусі, бо гэтая моладзь дома ня мае магчымасьці вучыцца. Аднак, на колькі нам ведама, радавая ўлада вельмі неахвотна прымае да сябе беларускіх матурыстых з Заходняе Беларусі. Дагэтуль лік студэнтаў з Заходняе Беларусі ў радавых рэспубліках даволі невялікі; мала гэтага, здараліся выпадкі, калі радавыя ўлады высылалі нейдэ ў глыбіню Саюзу матурыстых, што нелегальна пераходзілі граніцу. Гэтае ня вельмі ахвотнае прымо нашых матурыстых тлумачыцца некалькімі аргументамі. Вязуюна адзін з іх зьяўляецца матэр'яльнага характару. Радавая Беларусь матэр'яльна знаходзіцца ў незашмат выгадных

Новыя зьдзекі.

Да фактаў зьдзеку польскай адміністрацыі над Беларусаў далучаем наступнае здарэньне, якое анісвае сам пакрыўджаны:

„27-га красавіка с. г. я прыехаў на станцыю Стоўпцы, едуць у Вільню. Сустрэў тамка дзвюх калежанак з стаўпецкае гімназіі, Валентыну Зарэмбоўскую і Лідзію Канкаловічанку. Яны ехалі гэтак сама ў Вільню, дзе вучацца ў акушэрскай школе. З імі ехаў з водпуску жаўнер, калега іх, мне зусім няведомы. Селі ў вагон разам. Едуць гутарылі, як хто правёў водпуск і вялікодныя сьвяты. Нарэшце гутарка зыйшла на вялікодныя сьпевы, якія, паводле звычаю, у беларускіх вёсках пяюць увечары на першым дзень сьвятаў. Жаўнер, які ехаў разам з названымі калежанкамі, апавядаў нам, што ў іхняй вёсцы прынята пяць расейскую песню „Велік сьвяты нам дзень настал“. А я казаў, што ў нашай вёсцы зусім гэтае песню ня ведаюць. Іншыя ў вёсцы пяюць „Восольі нам даісь дзень настал“, — але такіх вельмі мала, бо ня ўсе ўмеюць папольску. Я расказаў, што прывёз з сабой з Вільні тую-ж песню, перакладзеную на беларускую мову. Цяпер усе яе навучыліся і пялі пад час сьветніх сьвятаў. На гэтым наша гутарка абарвалася.

Калі мы пад'яжджалі да станцыі Баранавічы, да мяне падыйшоў паліцыянт № 1951, які папрасіў у мяне легітымачыю. Батучы, што зварачаецца да мяне службова, я даў яму маю студэнцкую легітымачыю, якую ён забраў з сабою. Калі поезд прыйшоў на станцыю Баранавічы, ён сказаў мне выйсьці з поезду і завёў на чыгуначны пастарунак дзяржаўнае паліцыі. Калі мяне ту-

ды завялі, зьявіўся нейкі чалавек у цывільнай вопратцы, які з славамі: „Маю перад сабой тыповага беларуса“ і далей „я табе пакажу, як гутарыць сабачай мовай, ты большавік, камуніст, у Менску табе месца“, ды з рознымі вулічнымі лаянкамі ў расейскай мове — кінуўся на мяне, ударыў колькі разоў па твару, цягаў за валасы і сарваў унівэрсытэцкі факультэцкі звак. Здаволіўшыся гэтым, зрабіў мне закід, быццам я намаўляў жаўнераў пяць у войску беларускі нацыянальны гімн. Я рашуча запырачыў гэтаму, падобна-ж запырачыў і жаўнер, з якім я ехаў, ды якога гэтак сама прывялі на пастарунак. Не глядзячы на гэта, мяне заарыштавалі, ды ператрасалі, б'ючы і ганебна лаючы. Пасьля пай у цывільнай вопратцы паехаў поездам, а мяне адаслалі да дыспанцэры пана асыпіранта дзяржаўнае паліцыі ў Баранавічах. Тамка напісалі пратакол аб усей справе, і мяне звольнілі.

У часе біцьця на пастарунаку былі прысутныя паліцыянты № № 1464 і 1951, ды яшчэ адзін паліцыянт, нумару якога я не дагледзіў.

Міхал Тулейка.

З вышэй паданага, бачым, да якой самаволі і зьдзічэньня даходзяць польскія шпікі на беларускіх землях.

=====

Усіх падпішчыкаў просім прыслаць належаўныя за газэту грошы. Хто ня прышлець падпіскі, таму будзе спынена псылка газэты.

=====

варунках, каб магла ўтрымоўваць сотні студэнтаў з Заходняе Беларусі. Другім аргументам зьяўляецца тое, што нацыянальны элемент ня мае вялікіх уплываў на ўладу і затым камуністы-інтэрнацыяналісты ня хочуць, каб Менск вытвараў „зашмат“ беларускай інтэлігенцыі, якая магчыма будзе мець нацыянальную ахварбоўку, тым больш, што нашыя матурысты выходзяюцца пераважна больш у нацыянальным духу.

Апрача вышэй успомненага, магчымым аргументам зьяўляецца наступнае: Радавай уладзе ходзе аб тое, каб у Заходняй Беларусі зьбіралася незадаваленьне з існуючых варункаў і цяперашняга ладу. Беларускія матурысты, будучы адсунуты ад вышэйшай школы і ад працы наагул, бо ў Заходняй Беларусі для беларускай інтэлігенцыі няма ніякага варштату працы, будуць тым фэрмэнтуючым элементом, які будзе ўсьведамляць вёску аб яе правах і магчымасьці лепшай долі ў выпадку зьмены існуючага ладу. Апрача таго радавая ўлада, неахвотна прымаючы беларускіх матурыстых гэтым проціставіцца палітыцы польскага ўраду. Як ведама, польскі ўрад увесь час імкнецца да таго, каб у Заходняй Беларусі не тварыліся свае кадры інтэлі-

генцыі і такім чынам спрыяе ўсялякай беларускай эміграцыі за межы Польшчы. Калі ходзе аб эміграцыю ў СССР, то з боку польскае ўлады няма ніякіх перашкод, бо з Радавага Саюзу зачынены зусім паварот ізноў у край—у Заходняю Беларусь.

Вось гэты апошні факт павінен на сябе зьварнуць увагу беларускага грамадзянства. Здабываць за межамі навуку і вярнуцца ў край—гэта ёсьць толькі карысным для краю, але здабываць навуку заграшчай і пасьля не вярочацца на Вацькаўшчыну—гэта ёсьць згуба для краю. Калі мы будзем вытвараць беларускую інтэлігенцыю толькі на экспарт, то гэтым самым будзем рабіць сабе вялікую крыўду, будзем памагаць польскаму ўраду паліянізаваць наш край. Аб гэтым павінны ведаць усе тыя сьведомыя Беларусы, якія даюць магчымасьць беларускім матурыстам здабываць навуку. Калі Беларускі Народ можа даваць вышэйшую навуку сваім сынам, дык гэтая навука павінна быць так арганізаванай, каб Заходняя Беларусь ня толькі ня губляла інтэлігенцыю, а наадварот каб зьбірала яе. Толькі гэтай дарогай будзем магчы ўстрымаць чужацкае наступленьне.

3 українскага жыцця.

Паўгоду таму назад украінскі Сялянскі Саюз і партыя Народнай Волі аб'ядналіся ў адну сялянска-работніцкую арганізацыю, з цэнтрам у Львове. Гэтая арганізацыя выявіла русафілішчыну, дык сябра яе пасол Васынчук з гэтакім напрамкам Сель-Роба не згадзіўся, прымаючы незалежніцкага ідэалу. У рэзультатае гэтай міжпартыйнай опрэчкі Цэнтральны Камітэт Сель-Робу выключыў пасла П. Васынчука з партыі. З дзейнасцю Ц. К. не згадзілася холмская арганізацыя Сель-Робу, якая не парываючы сувязі з Ц. К. запрапанавала перагляд справы Васынчука, а калі Ц. К. не пайшоў на спатканьне холмскай акружнай арганізацыі, дык апошняя паставіла ўтварыць новую сялянскую арганізацыю ўкраінскі „Сялянскі Саюз“.

Каб зазнаёміць беларускае грамадзянства з гэтай новаю арганізацыяй, падаём выпіскі з газ. „Сялянскі Шлях“ як органу новае партыі: „Стаімо перад грамадзянствам на новай трыбуне ўкраінскага друкаванага слова, якую будзем уласнымі сіламі, будучы незалежнымі ў сваіх думках і дзейнасці.“

Не бярэм выпадкова назву для свайго органу.

„Сялянскі Шлях“ будзе праломам прабіваці дарогу ўкраінскаму сялянству да лепшае будучыны, да дабрабыту.

„Сялянскі Шлях“ будзе выявіцелем сялянскай самадзейнасці, яго творчых змаганьняў на полі гаспадарства і культуры, праўдлівым палітычнай думкі арганізаванае ў радок Сялянскага Саюзу. У сваёй супольнай аснове нашыя змаганьні зьяўляюцца барацьбою за здзяйсненне нефаальшывай дэмакратыі, за дасягненне перавагі працы ў публічным жыцці людзей за сацыялізм.

Наша нацыянальна-палітычная платформа ёсць поўная ўкраінская незалежнасць і злучанасць. У дасягненні гэтага будзем імкнуцца ўласнаю працаю будаваць ўкраінскае сялянска-работніцкае жыццё, будзіці, арганізаваці і кіраваці ўсебаковую творчасць ўкраінскае вёскі, ўкраінскага працоўнага народу. Каб гэтакім спосабам ўкраінскі сялянскі народ, у ўласцівых сабе формах, уласнаю працаю збудаваў сабе моцны фундамент для сваёй сацыяльнай і нацыянальнай незалежнасці.

Датрымваючы слова сялянскае праўды ня будзем аглядацца на тое, ці будзе яно падабацца нашым валадарам, або чужынецкім уплывам, якія напіраюць на ўкраінства.

Дзеля таго ня будзем патураці новамоднаму, яўнаму ці скрытаму маскафілізму, таксама як і лякайскай пражанасці, бо першае і другое аднакова шкодна для ўкраінскага самастойнага жыцця, для яго будавання і пашырэння.

Маскафіліства і лякаіства аднакова замінаюць дарогу для ўкраінскага сялянства да лепшае будучыны, забіваючы яго самадзейнасць, нараджаючы неапраўданы надзеі, робяць з ўкраінскае працоўнае масы сродкі для чужых рук.

„Сялянскі Шлях“ будзе змагацца за адраўленне ўкраінскага грамадска-палітычнага жыцця, выкрываючы і забіваючы маральную гніласць, якая да яго ўкралася.

Ад дзейнаў на ўкраінскай ніве ў іх палітычнай дзейнасці, у грамадзкіх і асабістых учынках будзем вымагаці чыстых рук, адхіляючы лякаіства, ганьбачы неадарнасць і гэшфт-махерства.

Стоячы на стражы ўкраінскіх сялянскіх інтарэсаў, праводзячы вялікае прасветнае зоркае сацыялізму, „Сялянскі Шлях“ не разумее сваіх заданняў іначай як імкненні да будавання ўкраінскае сілы працоўных мас на шляху да сацыяльнае і нацыянальнае волі, да здабыцця ўкраінскаму народу належнага месца ў сям'і вольных народаў.

Дзеля гэтага барацьбу са сваімі праціўнікамі „Сялянскі Шлях“ будзе вясці ідэалігічна, бяручы пад увагу іх грамадскую працу і адкідаючы ўсякія асабістыя рахункі.

Няхай жыццё незалежнае друкаванае слова ўкраінскага працоўнага сялянства!“

„Паводка“.

Віленскі ўрад Земляробскага банку абвешціў у газетах, што на тэрыторыі ў раёне яго дзейнасці, г. э. на абшарах Віленскага, ваяводства, б. Гродзенскае губ. і тае часткі Мінскае губерні, якая належыць да Польшчы, 27, 30, 31 мая, 2, 7, 8, 10, 13 і 14 чэрвеня г. г. адбудзецца ліцытацыя, г. э. публічная прадажа абшарніцкае зямельнае нярухомасці за каротка-тэрміновыя пазыкі ў Банку, якія ня былі сваечасна аплачаны.

Усіх ліцытацый у мае адбыцца нешта аж 650. Як бачым, дык гэта лічба не маленькая.

Сярод тых пазыкаў ёсць і дробныя, але ж

СОН ЦЕНІ.

На крапістых сьлязінах расы крышталовай,
У зацішшы абнятым павецьцю лістоў
Спала цень на пасьцелі пухова маховай,
Закапаўшыся ў глыб ад сьвятла прамінеў,
А над стрэхай сьвятыні расы брыляністай
Загаралася сонца дугой праміністай.

І ўскалыхам адвольным, як хваля рашуча,
Загудзела азнакай ахвоты паўстаць;
Чарада неабнятых мільёнаў павуча
Пачала сонду гімны падзякі паяць...
Цень замёрла і знікла ад зроку каметы,
Што ўсплывала на горы — каб глянуць на [сьветы.

* * *

Не шкадую прошлых днёў,
Не шкадую прошлых сноў,
Не шкадую прошлай мукі:
Мне пустоты іх ня жаль
І марноты іхніх хваль
Ня былі маеі зарукай.

Я забыўся аб усім:
У выш расплыўся прошлы дым
І ня страшна мне ўжо ў ночы,
Толькі помню аднаго,
Не забуду я таго,
Хто глядзеў мне міла ў вочы.

Фр. Грышковіч.

ёсць і дужа значныя, агульную суму ўсіх гэтых пазыкаў на жаль урад не падае і вымер лічытаванае маемасці такоама. Дык і вам рабіць гэта такоама няма вялікае ахвоты, а галоўнае рабіць гэта не патрэбна.

Аднак-жа ня хочацца прапусьціць гэта мімалётам. Трэба хоць на момант прыпыніцца, каб адзначыць адзін факт.

650 пазыкаў, як на абшарніках, якіх у параўнаньні з сялянствам зьяўляецца нязначная частка — рэкорд, а гэта кідае нейкую цень на ўрад, бо яскрава гавора каму і з якою дапамога ўрад прыходзіць. Паміма гэта выяўляецца і вельмі выдатна, тая няўмеласць абшарніцкага гаспадаравання. Нязольнасць абшарніцкага гаспадаравання выказваецца тым, што лян ўзяўшы пазыку, гэтак яе окарystalі, што нічога не атрымалі ў абароце. Значна страцілі на марна.

А трэба ведаць, што і дзяржаўнае гаспадараваньне такоама знаходзіцца ў іх моцы і ўлазе, дык ня дзіва пасля гэтага, што дзяржаўнае багацце памельшаецца, надтрымліваюць яго толькі штучным спосабам: пазыкаю грошы за межамі дзяржавы. Ня дзіва, таксама, што банкіры ня вераць польскаму ўраду, а дамагаюцца кантролі над дзяржаўнымі фінансамі!

Закладайце прыватныя беларускія школы.

Паводле існуючых законаў Беларусы маюць права мець ня толькі прыватныя беларускія школы, але і дзяржаўныя. Аднак гэтае права на ўрадовныя беларускія школы дагэтуль не праведзена ў жыццё. Не адказваючы аусім ад урадавых школ і вядучы далей сыстэматычнае складаньне дэкларацыяў нам трэба ў меру магчымасці, старацца закладаць хоць прыватныя беларускія школы.

Каб памачы сялянам закладаць прыватныя беларускія школы, Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры бярэ на сябе ўсе клопаты ў справе атрымлівання ад уладаў дазволу.

У сувязі з гэтым, зварачваецца да сялян, з клічам: закладайце свае прыватныя беларускія школы! Сяляне, якія хочуць заляжыць прыватную школу павінны напісаць у Інстытут (Вільня, Завальная 6—5) заяву і падаць даныя:

- 1) У чым доме мае быць школа? Палаць разьмеры дому (даўжыня, шырыня і вышыня), колькі вакоў і дзвярэй і далучыць плян дому (можна плян нарысаваць самім).
- 2) Пасьведчаньне ад павятовага доктара, пасьведчаньне староствам, што кватэра пад школу адказвае гігіенічным варункам.
- 3) Спісак дзяцеў у школьным веку (ад 7 да 14 г.), падаючы іх век.
- 4) Прозьвішча і імя вучыцеля, яго адрэс, вучыцельскія кваліфікацыі, нацыянальнасць і вера.

Такія заявы трэба прыслаць у Інстытут найпазьней да 15-га мая с. г., бо школьны ўлады прыймаюць заявы на прыватныя беларускія школы толькі да 1 чэрвеня.

Бел. Інст. Гасп. і Культуры.

3 жыцця пад Польшчай.

Першамайскае сьвяткаваньне.

У Вільні сьвета работнікі сьвяткуючы першамайскае сьвята разьбіліся на дзьве групы, а дзеля гэтага адбыліся два паходы. Адзін паход быў наладжаны прафэсійнымі саюзамі з удзелам партыі ў прыхільных да саюзаў і другі паход наладжаны польскаю сацыялістычнаю партыяй — правіцаю.

У часе паходаў былі параскіданыя камуністычныя адозвы. Пялі „Інтернацыянал“ і беларускі народны гімн „Ад веку мы спалі“.

Не абышлося без арыштаў.

У Варшаве не абышлося і на гэты раз без крыві. Там такоама, як і ў Вільні былі два паходы, адзін пэпэсаўскі, а другі камуністычны. Паходы стараліся адзін аднаго кампрамітаваць. Умешалася паліцыя, у рэзультатае чаго паўстаў страляніна, а вынікам яе адзінаццаць работнікаў было ранена.

Адбыліся арышты ў Кракаве і Львове.

Сьвята манархістых.

Сьвята 3-га мая, якое польская дзяржава лічыць дзяржаўным сьвятам, віленская газета „Slowo“ называе гэтае сьвята — сьвятам манархістых.

Не адбіраючы гэтага маналогу ад манархістых зацемім, што найлепш за ўсё, гэтае „Slowo“ высьвятліла праўду. Дый як-жа іначай! Польская газета „Slowo“ выдаецца саюзам абшарнікаў, які імкнецца да таго, каб адрадіць у Польшчы ўладу караля і гэтак-ж „Slowo“ сьвята 3-га мая лічыць сьвятам выключна манархістых.

Гэтага для нас даволі каб зрабіць адпаведныя і аусім трафічныя вывады, як з самога трэцямайскага сьвяткаваньня, гэтаксама і з дзейнасці манархістых, ведаючы, што нам з імі не па дарозе.

Мы сяляне імкнемся правясці самую радныкальную зямельную раформу, а лян манархісты наадварот, жадаюць ня толькі скасаваць усякія пачаткі ў гэтай рэформе, але-ж затушыць на'т і думку аб ёй.

Дык кожны, хто ўмее чытаць, спяшайся выпісаць сваю газету „Сялянскую Ніву“.

Як гэта выглядае.

„Польская Дырэкцыя Страховак ад агню выпрацавала новыя правілы забяспячэння для запэўненьня жыхарству максымальнай карысьці з прымусовае страхуўкі“.

„Успамынутае распараджэньне мае на мэце падвысіць ацэнку будынку па магчымасці да яго запраўднай вартасці, пры адначасным паніжэньні страховае платні“.

Дык вось як спрытна гаворыцца!... Але-ж паглядзімо як гэта будзе выглядаць у запраўднасці!...

„На тэрыторыі быўшае Кангрэсаўкі адначныя нормы, а знача і сумы застрахаванья павышаюцца на 33 1/3 проц., нарэшце абшару б. расейскага забору павышаецца гэтая ацэнка на 50 проц.“.

Калі-ж гэтак, дык зьмяненьня нормы ацэні будучы вынісць 70 проц. запраўднае вартасці будынку. Павысіць яшчэ ацэнку немагчыма, гэтак кажа Дырэкцыя, дзеля таго, што жыхарства ня можа выплачваць страховае складкі“. Вось як рупацца аб жыхарстве!

Гэта адносіцца да павышэньня ацэні будынкаў. Цяпер жа пяройдзем да паніжэньня страховае складкі.

Зьмяншэньне страховае платні паніжаецца на 20 проц. вясковых будынкаў і 25 проц. мястowych“.

Гэтакія страхавыя палёгкі, страхавая дырэкцыя абяцае яшчэ зрабіць, калі на гэта дазволіць варункі.

Мы ня хочам судзіць, няхай гэтыя крокі зробіць самое жыхарства, а дзеля гэтага самага падаём жыхарству гэтак распараджэньня гэтак, як яно будзе выглядаць на практыцы.

Дык вось знача возьмем гэтакі прыклад.

Калі будынак ацэнены 100 золотых і трэба за яго плаціць і золты страховае складкі, дык ужо згодна новага распараджэньня, эвентуальна ацэнка яго павышаецца на 150 золотых і трэба будзе плаціць за гэты будынак 1.20 грошай страховае складкі. Бо хоць страхавая складка і паніжана на 20 проц., але за тое павышана на 50 проц. ацэнка вартасці будынку, дык фактычна страхавая складка павялічваецца. Большую карысьць ці „палёгку“ будзе мець бязмоўна той, хто агарыць, бо ён ужо атрымае ня 100 золотых, а 150.

Дзеля таго, каго Бог уратуе ад агню, гэтак новае распараджэньне не палёгка, а цяжар.

Што дзеецца ў сьвеце?

Першае мая ў Маскве.

1-га мая ў Маскве ўжо з самае раніцы не глядзячы на дрэнную пагоду на вуліцах Масквы паўстаў жывы рух. У сьвяткаваньні бралі ўдзел войска і ўвесь бальшавіцкі дзяржаўны апарат.

Адбыўся вайсковы парад, які прыняў Старшыня вайскавага рэвалюцыйнага савету Варашылаў.

Пасьля парад адбылася прысяга маладых чырвонаармейцаў пад гарматні салют.

Ад імяні ўраду прывітаў войска старшыня ўраду Рыкаў, ад Камітэру Мэрфі і ад Компартыі Бухарын.

Па заканчэньні мітынгу войскі прайшлі цэрэмоніяльным маршам перад маўзалеям Леніна. Усяго праз чырвоную плошчу прайшло каля мільёну чалавек за адзін дзень, дык ня дзіва, што і 2-га мая таксама сьвяткавалі, але ўжо дэля таго, каб адпачыць ад першамайскіх сьвяткаваньняў.

У Ньітайскім катле.

Гэтымі днямі прыходзяць вельмі пераменныя весткі, дык устанавіць што-колічы падобнае на праўду немагчыма.

Газеты пішуць, быццам гэн Чанг-Кай-Шэк з арміяй ў 80 тысяч чалавек ідзе на Ханькаў, то ізноў быццам Чанг-Тсо-Лін заняў Ханькоў сваімі вайскамі. Як відзім дык хатняя крывавая барацьба ў Кітаі занялася і што там робіцца дакладна, нельга разабрацца.

Ёсьць весткі, што там дзе пануе бальшавізм, дык і пануюць разраўнікі з буржуазнымі класамі.

Жонка расейскага прадстаўніка Барадзіна і 45 расейцаў заарыштаваных у Пэкін адданы суду. Разгляд справы вядзецца тайна.

Л і т в а.

Міністар Асьветы д-р Бістрас і Міністар Скарбу Карваліс вышлі з ураду. На іх места называюць кандыдатаў на м. асьветы інж. Шахэнсіа і на м. скарбу Пайраўскаса.

29 красавіка г. г. ваенны суд у Коўні разглядаў справу некалькі асобаў вінаватых у дзейнасьці варожай сучаснаму ўстрою дзяржавы і ўрўду.

Адзін з абвінавачаных Я. Каўнецкас асуджаны на 20 гадоў цяжкага вастрогу, а рэшта на 8 і 6 гадоў цяжкага вастрогу.

Асуджаных на сьмерць пасла Паўса і афіцэра Тарнаў прэзыдэнт Літоўскай рэспублікі памілаваў, а сержант Жэмайтыс растрэляны.

І т а л і я.

Італія правацярэе вайну з Югаславіяй. Мусяліні энэргічна вядзе захопніцкую палітыку на Балканах.

Італія зьбірае сваё войска да граніцы Югаславіі.

Італьянскі прадстаўнік у Баўгарыі запрапанаваў цару Барысу ўдзяліць частку Югаславіі, калі Баўгарыя аднясецца прыхільна да Італіі на выпадок вайны між ёю і Югаславіяй.

Баўгарыя гэтую прапанову адкінула.

Я п о н і я.

Новы японскі ўрад вядзе няпрыхільную палітыку да Савецкага Саюзу. Японія маніцца заняць Харбін і кітайска-усходнюю тыгунку, якая належыць да Расеі.

А м э р ы к а.

Рака Місісіпі гэтак шырока разьлілася, што заліла ня толькі Новы-Арлеан але-ж і частку штату Луізіана, ахапіўшы патопам яшчэ два іншыя месцы.

Места Александрія якое мае 25 тысяч жыхарства знікла пад вадою. З вады відаць толькі камяні. Вада ўжо сама прарвала ў шасці мясцох берагавыя загароды.

200.000 амэрыканскіх грамадзян гэтай паводкай матэрыяльна вельмі ўцярпелі, іх маёмасьць зьнішчана.

Амэрыканскі Чырвоны Крыж хутка прышоў з дапамогаю і ў часова настаяўленых бараках размясьціў гэтыя 200.000 ахвяр паводкі, якія асталіся без дахаў над галоўмі.

Радавая нота Кітаю.

Паведамляюць з Пэкіну, што з прычыны арышту расейскіх урадоўцаў і жонкі камісара Барадзіна, радавы ўрад прыслаў вострую ноту, у якой заяўляе, што Масква бязумоўна зробіць адпаведныя крокі, калі да арыштаваных расейцаў будуць таксама адносіцца, як нядаўна да кітайскіх камуністаў.

Парады ў справе закладаньня коопэратываў.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры, дбаючы аб матэрыяльным дабрабыце сялянства і гаспадарчым разьвіцьці краю, адной са сваіх мэтаў імкнецца да пашырэньня коопэратывы. У сувязі з гэтым Інстытут заляжыў у Вільні Коопэратывна-Гандлёвыя Курсы, на якіх некалькі дзесят Беларусаў атрымваюць патрэбную мінімальную веда для заляжэньня і вядзеньня коопэратываў. Дзеля таго, што ня ўсім магчыма быць і акончыць такія курсы, Інстытут, у меру магчымасьці праектуе арганізаваць Карэспандэнцыйныя Коопэратывныя Курсы, якія можна будзе праходзіць, сядзячы дома, на вёсцы (мястэчку).

Да часу пакуль будуць арганізаваць такія курсы Інстытут бязплатна ўсім жадаючым дасць парады ў справе закладаньня коопэратываў, спажывецкіх таварыстваў, малачарняў, крэдытных таварыстваў (банкаў) і інш.

За парадамі трэба звяртацца па адрэсу: Вільня, Завальная 6.

Беларускі Інст. Гасп. і Культуры.

Грамадзяне,

запісвайцеся ў сябры Інстытуту!

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры боць адзінай гаспадарчай беларускай установай і адной з найважнейшых культурных арганізацыяў у Заходняй Беларусі. Інстытут утрымлівае дзьве прыватныя беларускія школы і коопэратывна-гандлёвыя курсы. Каб Інстытут мог шырэй павясяці гаспадарчую і культурную працу, патрэбна падтрыманьне беларускага грамадзянства. Дзеля таго, што нашае грамадзянства знаходзіцца ў вельмі цяжкіх матэрыяльных абставінах, цяпер яно ня можа нясьці вялікіх афяр на свае арганізацыі. Але афіроўваючы і маленькія сумы пры вялізарным ліку афірадаўнікаў могуць сабрацца паважныя сумы, за якія можна шырэй павясяці працу карыснаю для ўсяго беларускага грамадзянства. У Заходняе Беларусі ёсьць каля 2½ мільёнаў Беларусаў і калі-б з кожнае сям'і (хаты) афіраваць па 1 эл. у год, то разам зьбіраецца сума каля 600.000 эл. За такія грошы можна павясяці ня толькі культурную працу, але і гаспадарчую, з якое будзе мець карысьць усё беларускае грамадзянства.

Дык маючы гэта на мэце, кожны сьведомы Беларус павясяціцца запісацца ў сябры Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Інстытут не зьяўляецца палітычнае партыяй, а толькі гаспадарча-культурным таварыствам і гэтым сябрамі Інстытуту можна быць кожны сьведомы Беларус бяз розьніцы палітычных перакананьняў. Сябры Інстытуту аплачваюць у год толькі 1 эл. сяброўскіх складак і аднаразова ўступных 1 эл.

Хто хоча запісацца ў сябры Інстытуту павінен прыслаць заяву такога зьместу:

У Беларускі Інстытут Гасп. і Культуры
у Вільні, Завальна 6.

З а я в а

Ветліва прашу залічыць мяне ў сапраўдныя сябры Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Адначасна дакладраўваю акуратна аплачваць сяброўскую складку і тасаванца да Статуту і Рэгуляміну Інстытуту.

(—) подпіс

Вёска
Волясьць
Павет
Пашта

Дня 192 . . г.

Пасьля залічэньня кандыдата ў сябры Інстытуту, ён атрымлівае сяброўскі білет. Перад атрыманьнем білету кожны новапрыняты сябра павінен заплаціць 1 эл. уступной складкі і найпазней за 3 месяцы ад дня атрыманьня білету заплаціць 1 эл. сяброўскіх складак.

У мясцовасьці, дзе знойдзецца ня менш як 3 сапраўдныя сябры Інстытуту могуць яны заляжыць Гурток і самастойна вясці працу.

Пакуль няма такога гуртка на месцы кожны нова-прыняты сябра Інстытуту будзе належыць да Аддзелу або Цэнтралі Інстытуту.

Дык кожны сьведомы Беларус, якому дорага адраджэньне Беларускага Народу, кожны селянін, які хоча для сабе і сваіх суседзяў лепшай долі, запісвайся ў Інстытут!

Цэнтральны ўрад Інстытуту.

Ніколі не зністажай газэты,
прачытаўшы дай яе суседу.

НАВІНЫ.

— Лекцыя ў Інстытуце. У суботу 7-га мая ў Інстытуце г.р. Каруза прачытае лекцыю на тэму: „Ідэал Народнай культуры“. Пачатак лекцыі а 7 гадз. увечары. Уваход вольны.

— Угодкі сьмерці К. Сваяка. З прычыны першых угодкаў сьмерці беларускага паэта К. Сваяка ў нядзелю 8-га мая а 7 гадз. увеч. у кватэры Інстытуту ладзіцца акадэмія з наступнай праграмай: 1) Лекцыя кс. А. Станкевіча на тэму „Агульная характэрыстыка творчасьці К. Сваяка“. 2) Дэклямацыя вершаў К. Сваяка. 3) Сьпевы.

Уваход вольны.

Апача акадэміі ў гэты дзень а 3 гадзіне адбудуцца адведзіны магілак беларускіх пісьменьнікаў на Россе.

— „Скарб“. Вышла з друку вершаванае народнае апавяданьне „Скарб“ твор Я. Васілеўскага. Як ведама, беларускія вершы заўсёды бываюць тонічныя (глядзеце белар. паэтаў Купалу, Коласа) а Я. Васілеўскі ўлажыў свой твор сылябамі. Гэтакае вершаваньне падходзіць толькі да тых моваў, якія маюць заўсёды націск на адным месцы слова. Беларускія словы падпадаюць пад націск у розных частках, дык дзеля гэтага сілябічны беларускі верш ня мае рытмікі, а знача замала музыкальны і ня гучны.

— Загневалася ліха. „Беларускі Дзень“ абурнуўся на „Сял. Ніву“ за тое, што яна назвала яго запраўдным іменем, г. знача польскаю газэтай ў беларускай мове, выдаваную за польскія грошы, каб баламуціць нашае сялянства і рабіць палінафільскую палітыку.

А абурнуўшыся, каб калінуць „Сял. Ніву“ „Беларускі Дзень“, ці праўдаівей „Беларускае Ліха“ зьмесьціў фокусны фэльетон. У гэтым фэльетоне „Беларускі Дзень“ робіць „Сял. Ніве“ гэтакія закіды, што рэагаваць ня варта.

Дый хто-ж будзе верны „Беларускаму Дню“ калі кожнаму ведама, што ён на тое і паўстаў, каб кідацца гразьню ў запраўдныя Беларусы і шчырых дзеячаў на ніве нацыянальнага адраджэньня і сацыяльнага вызваленьня.

— У Віл. Гуртку Бел. І. Г. і К. З прычыны выхаду Я. Зянюка з прэзыдэнцкаму Віленскага Гуртка Белар. Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, аўтаматычна абавязкі старшыні гуртка пераходзяць на грамадзянку Г. Карузянку, як на першага кандыдата.

Другая кніжка „Сахі“.

Другая кніжка „Сахі“ таксама як і першая па сваёму зьместу зьяўляецца чыста вяскова-гаспадарчай.

Зьмест яе гэтакі: „Як жыўць сяляне ў Давіі? Падаячы весткі аб жыцьці датскага сялянства, „Саха“ робіць вывады, што да таго высока культурнага роўня ў сваім зямляробстве, які дае датакаму сялянству дабрабыт, яно дайшло, прадай, навукай і арганізаванасцю.

„Саха“ радзіць і нам трымацца гэтага самага. Цікавым зьяўляецца другі артыкул „Як павялічыць ураджайнасьць зямлі“. Аўтар гэтага артыкулу ўзяў важную тэму і, трэба аддаць справядлівасьць, робіць трафічны вывады.

Далей ідзе артыкул аб дубіне, але гэты артыкул нічога новага не прыносіць, бо сялянства ўжо добра зразумела карысьць ад дубіны, дык, па магчымасьці, і карыстае з яго.

Пішучы аб гадоўлі цялят „Саха“ бачыць добрую гадоўлю ў добрым даглядзе і ўходзе за цялятамі, што бязумоўна зьяўляецца зусім справядлівым.

Артыкулы аб мала яшчэ званых кармавых расьлінах „Конокім аубе“ і „Каўкаскім жывакосьніку“, хоць і цікавыя, але як відаць з самага іх зьместу для беларускага селяніна вялікага значэньня ня маюць, бо калі ўжо селянін будзе карыстаць з кармавых расьлінаў, дык найболей падходным будзе для яго—віка і сарадэля.

Вельмі добры артыкул аб капусьце і парада аб невэрываньні пчыперу з цыбулі.

Пэўна карыснымі будуць артыкулы для садавода аб „хваробах і лічэньні плодовых дрэваў“, а для пчалавода аб „Раённы пчолаў“.

Гаспадарчы зьмест канчаецца некалькімі парадамі агранома.

Між іншым аграном радзіць, што сарадэля ўдаецца на лёгкай і ня мокрай зямлі. Ляпей сеяць яе па азіміне. Сеяць з ярынаю ня выгадна.

Таксама радзіць садзіць бульбу ня рэзным насеньнем, бо як паказалі дасьледы, дык гэтак садзіць найвыгодней. А калі рэзаць, дык папярэнае рэзаньне будзе лепшае. Рэзаць насеньне бульбы ўдоўж вельмі блага.

Як бачым, дык зьмест цікавы, толькі астаецца выкарыстаць яго.

Ст. Ратай.

Да нас пішуць.

Спробы арганізаваць „Sokół“.

У м-ку Сьвірн, Сьвянцянскага пав. знайшліся замястэчканыя 3 асобы, якія пачалі арганізаваць дружыну „Sokół“. З іх быў адзін Украінец, другі тутэйшы, Беларус, а трэці з „Królewstwa“ рыбалоў.

Вось яны пачалі нагаварваць мястэчкавую і вясковую моладзь, каб усе записваліся ў гэту дружыну, абяцаючы ім, што дастарчунь радзіі і кінематаграфічны апарат. Хто записныцца ў гэту дружыну, будзе бясплатна слухаць радзіі, у якім можна чуць сьпева, танцы, разгаворы з усяго сьвету, а таксама будзе бясплатны кінематаграф. Зацікавілася моладзь і пачала ўпісвацца ў гэту дружыну, уносячы па 2 зл. уступных.

Набраўшы грошы, арганізатары пачалі куціць; пракуючы сабраныя грошы ізноў пачалі зьяўляцца ў мястэчка, кажучы, што пачнём прадназначанаю працу ад шчаслівага дня „3-га мая“ с. г.

Дык, паважаная моладзь, ня радзіў-бы Вам заставацца панскімі слугамі, досьць дагэтуль мучаліся пад кнутам паншчыны, цяпер памалу асьведамляемся і назаўсёды мусім памятаць хто наш прыцель, а хто вораг.

Вінцковіч.

Беларуская лекцыя.

(М-ка Нова-Мыш, Баранавіцкага пав.).

З ініцыятывы Новамыскага Гуртка Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры 19-га красавіка с. г. была прачытана тут гр. Карузо першая беларуская лекцыя на тэму: „Адкуль узнік беларускі адраджэнскі рух“.

Ня глядзячы на пэўныя перашкоды з боку мясцовых уладаў, на лекцыі сабралася шмат слухачоў.

Слухачы былі вельмі захоплены гэтаю лекцыяю, якая ня мела агітацыйна-партыйных аргументаў, а насіла характар чыста культурна-гістарычнай і асьветавы.

На прысутных зрабіў вельмі добрае ўражэньне той кароткі агляд гістарычных падзеяў, аб якіх прысутныя даведаліся толькі цяпер. Аб гісторыі Беларусі тут да гэтага часу мала хто ведаў.

Па заканчэньні лекцыі дзякавалі лектару оільнымі воплескамі; кожны прысутны Беларус, пазнаўшы сваю гісторыю быў безумоўна вельмі ўдзячны таму, што праліў сьвятло яго сьведамасьці.

Адначасна Новамыска Гурток Б. І. Г. І. К. гэтым выражае шчырую падзяку грам. Карузе за яго карысную лекцыю і просіць не забываць наш куточак у будучыне, просіць адведаць нас часцей для пашырэння і паглыбленьня сьведамасьці нашага народу.

Таксама шчыра дзякуем нашым пабрацімам пажарнікам за салю, з якой яны ахвотна нам дазволілі скарыстаць у мэтах адчытаньня вышэй памянутае лекцыі. Яз—скі.

Спаткала такі ліха.

(Тэлеханы, Косаўскага пав.).

Яшчэ адзін раз напішу пра „нябошчыка“ паштара Ан. Пяліва. Можна хто падумае, што ён і сапраўды памёр, але дзе там! Гэтакія блія людзі ня скоры ўміраюць! Ён цяпер не ў труне, а ў турме сядзіць у Пружанах. Туды сам папаў, куды добрых людзей бяз віны пхаў ды і шмат з яго ласкі туды папала. А якжа-ж ён стараўся, каб стары Беларус А. Татарчук папаўся, але не ўдалося, а сам дык умалоўся і як не круціўся—праўда і справядлівасьць перамаглі.

Надта прыцельствавалі з паштаром Пяліваў камэндант пастарунку і войт, які нават прозьвішча перайначыў з Кавалевіча на Кавалеўскага і стаў панам, але-ж ці-ж яму да твару быць панам, калі ён Кавалеўскі—Беларус, а перакінуўшыся на Паляка, астаўся гэтакім самым мужыком, якім і быў. Толькі круціць дык добра ўмее, бо пабудоваў два дамы. Першы дом пабудоваў тагды, як пайкі выдаваў сіротам, а другі як войтам стаў.

Прыцельствавалі яны з Пяліваў, калі Пяліва быў паштаром, дык і тагды, калі ў турму забіралі, таксама зрабілі на прыцельску. Вывезлі як вельможнага пана на войтавых конях уночы, ведама, каб ніхто ня бачыў, ды не насьмяяўся ўвочы.

Вось, браточкі, як яны трымаюць адзін аднаго, ня гэтак як сяляне!... за нашу неарганізаванасьць паліцыя часта адпраўляе нас бяз віны і як ня чалавека. Бачыце, як злодзея паштара, дык з вялікаю пашанаю адвезлі.

Відаць, што праўда сьвеціць як сонца, хоць і закапалі яе, але-ж яна некай часамі прабіваецца на паверх, бо зладзеі пачынаюць троха стыдацца, хоць здаецца нечаго было-б сты-

дацца, бо папольску не гаворыцца ўкраў, а „zdeufraudował“, бачыце як пекна!...

Мне здаецца, што гэтакія людзі, якія мяняюць сваю нацыянальнасьць, не павінна-бы стыдацца, ажно і іх сорам ахапіў. Ну як-жа, хоць не ўкраў, а здафраўдаваў, але-ж усётакі ў белы дзень некай ня гожа разьвітацца з прыцелем.

Дык вось знача, усё-ж такі прышоў канец Пяліве, прышлося разьвітацца з паштаронам, нікілевым ложкам і мяккаю мэбэлью, якую нажыў за крадзеньня грошы.

Жонка паштара вьехала ў Вільню, дзе будзе атрымліваць запамогу як безработная інтэлігентка.

А. Шышка.

Спэтаклі на вёсцы.

(Ляховічы, Баранавіцкага пав.).

На праваслаўны Вялікдзень хлопцы з в. в. Жарабковічы і Канюхі, Ляхавіцкае гм. Баранавіцкага пав. ладзілі спэтаклі. На другі дзень Вялікадня ў Жарабковічах была адыграва: „Дрыгва“ Аляхновіча. П'еса прайшла вяла, не зрабіла вялікага ўражання на прысутных, дзеля незразумелага для вясковага глядзельніка сэнсу, хоць некаторыя аматары, напр. у ролі Галубоўскага і Леўдугны ігралі памастацку. Публікі быў поўны магазні (спэтаклі ладзяцца ў магазніне, дзе перад вайной осыпалася збожжа), многа хлапоў напрыходзіла з суседніх вёсак, на т некалькі вайсковых асаблікаў. Спэтакль закончыўся скокамі, якія спакойна без жадных авантур працягнуліся аж да рэпіцы. Публіка захоўвалася прыстойна.

У Канюхах на 3-ці дзень Вялікадня ставілі: „Суд“ Галубка. П'еска ўдалася вельмі добра, сьмеху было цэлае мора, а воплескі па заканчэньні не сыціхалі з паўгадаіны. Надта была арыгінальная вопратка і добры грим. Пасля прадстаўленьня хлапцы дэкламавалі вершы: „Вялікдзень“, „Хрыстос Уваскрос“, „Мой пагляд і мэта“, „Акуляры“, „Вучыся“ і шмат другіх.

З суседніх вёсак ніхто не прыходзіў, бо перашкоды дождж. Аднак аматары канюхоўскія мала тужаць па гэтым, пацяшаючы сябе тым, што на другі раз паправіцца. Вытрывалыя хлопцы, яны ні перад чым не застанаўляюцца, усякія перашкоды змагаюць на сваёй дарозе, ідучы ўсё наперад ды наперад. Колькі ўжо было непаразуменьняў, спрэчак, не адзін раз вечарына прыносіла дэфіцыт, аднак гэта іх не пахлае, не адбівае ахвоты да працы, а наадварот, што раз больш заахвочвае. Яны ўжо дзесяткі разоў ставілі спэтаклі, так што треба баяцца, што з часам Віленскі рэпэтуар скончыцца і тагды не будзе матэрыялу—вось клопат! Чэсьць Вам—энергічныя працаўнікі на ніве адраджэньня Бацькаўшчыны!

Прыцель.

Прыслужнік.

(Пружанская воласьць).

У нашай воласьці ёсьць войт, які будучы Беларусам, хоча стацца „крулявьякам“. Пакуль яшчэ служыў на дэспіліні, ды аправаўся як кожны сялянін, быў чалавекам. Але пасада войта зусім яго сапсула. Пачаў адвавацца папанску, задзіраць у гару нос ды прымушвацца паном. Бясконца ненавідзіць беларускіх газет, а як сяляне з в. Шэні прышлі, каб пасьведчыць дэкларацыі на беларускую школу, то так многа іх натузаў, што кожны „благаславіў“ войта як „добрага“ гаспадара воласьці. Затое, калі ў воласьці прыдзе які пан, дык перад ім чуць не на калені становіцца і ёсьць ведама ўся канцэлярыя возьміцца, каб окарэй споўніць („залатвіць“) справу пана.

А сам войт ня толькі з панамі але і з сялянамі пачынае гутарыць ужо папольску, толькі ягоная мова вельмі камічна выглядае, бо войт нязнаючы польскае мовы, перарабляе беларускія словы быццам на польскі лад.

Невядома толькі чым скончыцца гэта падлізваньне, бо беларуская прыказка: „служы пану верне...“ часта збывецца.

Мікалай Бедны.

НАШАЯ ПОШТА.

Сапоцьку: Вы не падходзіце пад закон аб чынішавіках, ці арэндатарых і затым улада як захоча, так можа паступіць з Вамі.

Асіповічу: Вашае пісьмо прынялі да ведама.

Керскаму: „Флірт“ можаце выпісаць з кнігарні—Вільня, Завальная 7. У справе прыватнай школы прышліце даныя, аб якіх зьмешчана ў гэтым нумары „Сял. Нівы“. Пасады ніякае ня маем.

Семашкевічу і Пракапені: Друкі паслалі. **Ст. Грынкевічу:** Газету пасыл. увесь час. **Кузьміцкаму:** 25 гр. пералалі ў „Саху“.

Жыхарам в. Яковічы: Білеты паслалі. **Дубовіку, Казлоўскаму, Г. Матусэвічу:** пробны нумар паслалі.

Т. Асіповічу, Ш. Асіповічу, Стэфановічу: газету пасылаем.

Дасталі ад:

Пятроўскага А., Назарука І., Баліцкага Б., Шымчака А.—па 2 зл.

Канаховіча Панталей, Карновіча А., Іванкі М., Шыбута А., Маліка В., Сымакоўскага В.—па 1 зл.

Куток сьмеху і сатыры.

Усё разам.

— Ты заплаціў штраф за тутун?

— Не! чакаю пакуль прыдзе яшчэ за лес, за комін, за сабаку, за студню, за сьметнік, ды і тады ўсе разам аддам, а то што дзесяць раз буду насіць?!

* * *

— Гаспадар, чаму хлява ня крыце?

— А як крыць, бачыш, дошчкі ідзе.

— А чаму ня крыце як пагода?

— А нашто-ж крыць як пагода, тады не цячэ.

Фабрычны склад турбінаў, машынаў і млынскіх каменяў

ФАБРЫКІ Г. КУДІК У ЛЮБЛІНЕ

РЭПРЭЗЭНТАНТ ТЭХНІК

Ст. Стобэрскі і С-ка

Кантора і склад: Вільня, Міцкевіча 9.

Будова і перабудова машынаў. СПЭЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭХНІЧНЫЯ ПАРАДЫ. Праекты, падлічэньні, пляны. Спецыяльныя ўладжэньні „Капярняў“.

—0—

Заступніцтва фірмы БРАТЫ БЮГЛЕР
Узвіль (Швайцарыя)
МЛЫНСКІЯ МАШЫНЫ.

—0—

Заступніцтва фірмы інж. Г. КІНДТ, Радом
ВОДНЫЯ ТУРБІНЫ.

—0—

Машыны, што ёсьць на складзе: ВАЛЬЦАВЫЯ ПАСТАВЫ АДЗІНОЧНЫЯ І ПАДВОЙНЫЯ, АУТОМАТЫЧНЫЯ ПЭРЛЯКІ „MARS“, КАМЕНЬНІ ШТУЧНЫЯ І ФРАНЦУСКІЯ, МАШЫНЫ ДЛЯ АЧЫСТКІ ЗЯРНЯ, МАШЫНЫ ШМЭРГЛЕВЫЯ І ШЧОТКАВЫЯ, АСПІРАТОРЫ, АРФЫ „TRUIEUR“, ПЛАСКІЯ СІТЫ „PLANZICHTRY“ ВІСЯЧЫЯ І СТАЯЧЫЯ, МАШЫНЫ ГРЫЗІКОВЫЯ „REFORMY“.

—0—

Дастаўляем: ГАЗАВЫЯ І СПАЛІНОВЫЯ МАТОРЫ, ШВАЙЦАРСКУЮ СЕТКУ НА СІТКІ.

—0—

Фірма даець бясплатна ўсялякія парады ў справе будовы млыноў, уладжваньня грэбляў і інш.

Адрэс: Wilno, ul. Mickiewicza Nr. 9,
ST. STOBERSKI i S-KA.

Прыймаецца падпіска

на папулярны Беларускі месячнік сельскае гаспадарні

„САХА“

Часопісь знаёміць з навінамі агра-намітнай навукі і з дасягненьнем дасьледчыкаў-сялян.

Часопісь павінна стаць настольнай кніжкай кожнага сьвядомага селяніна.

Пробны нумар каштуе з дастаўкай да хаты 25 гр., на год 3 зл., ад першага нумару да канца году 2 зл. 50 гр.

„САХА“ разсылаецца падпішчыкам толькі па атрым. падпіскі.
АДРЭС: Wilno, ul. Św. Anny Nr. 2—3.